

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

İSTİHDAM VE SOSYAL GÜVENLİK

ÇALIŞMA GRUBU BAŞKANI

DR. GÜLDEN TÜRKTAŖIN

“GEÇERLİ NEDENLE İŞ SÖZLEŞMESİNİN FESHİ

VE İŞE İADE DAVALARI” TOPLANTISI

AÇILIŞ KONUŞMASI

14 Haziran 2007

The Marmara Oteli, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Mörkisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godot de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29
Tel: (90-312) 468 10 11
Tel: (32-2) 736 40 47
Tel: (1-202) 776 77 70
Tel: (49-30) 28 878 6300
Tel: (33-1) 426 516 40

Faks: (90-212) 249 13 50
Faks: (90-312) 428 86 76
Faks: (32-2) 736 39 93
Faks: (1-202) 776 77 71
Faks: (49-30) 28 878 6399
Faks: (33-1) 426 516 99

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxoffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad-us.org
e-mail: info@tusiad-de.org
e-mail: satan@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Sayın Konuklar, Değerli Basın Mensupları,

Öncelikle, toplantımıza teşrif ettiğiniz için teşekkürlerimi sunuyorum ve hepinize hoş geldiniz diyorum.

Sayın Ethem Sancak konuşmasında, AB'nin sıcak gündem maddelerinden biri olan iş kanununun modernizasyonu ve esnekleştirilmesi konularına temas etti. Geleneksel iş yöntemleri, küreselleşme ile birlikte yerlerini yeni global yöntemlere bırakıyor. Teknoloji, iş dünyasındaki sınırları ortadan kaldırıyor. Şirketlerin piyasada ayakta kalmasını zorlaştıran bu durum, rekabetçi güce sahip olmanın önemini her geçen gün daha da artırıyor. Sınırları olmayan küresel ortam, firmaların rekabetçi gücünü ortaya çıkaracak, işgücü piyasalarıyla uyumlu yasal düzenlemelerin ve uygulamaların varlığını daha da önemli kılıyor.

Konuşmama, ülkemizdeki işgücü ile ilgili eğilimleri hatırlatarak başlamak istiyorum: Ekonomik koşullardaki iyileşmeyle birlikte, işgücüne katılımın son yıllarda canlandığı ve ekonominin istihdam yaratma kapasitesini zorlayacak boyutlarda arttığı görülüyor. Tarım dışında yaratılan istihdam, işgücü arzını ancak karşılayabiliyor ve işsizlik oranının istenilen seviyeye gerilemesi mümkün olamıyor. Bununla birlikte, iş olanaklarına yönelik beklentilerin olumlu devam etmesi, önümüzdeki dönemde işgücüne katılımın yükselmesini sağlayacak. Özellikle kadınların çalışma yaşamına daha fazla dahil olmasıyla birlikte, 2006 yılı itibariyle %48 olan işgücüne katılım oranının giderek yükselmesi bekleniyor.

2006 senesinde tarım dışı işsizlik oranı, geçen senenin aynı dönemine oranla 1 puan gerileyerek yüzde 12,6 olarak gerçekleşti. Türkiye ekonomisinde tarım dışı işsizlik oranının aşağı çekilebilmesi için yılda en az 550 bin kişilik yeni istihdam yaratılması gerekiyor. 1990-2000 döneminde tarım dışında işgücüne katılım artışı yılda ortalama yüzde 2,5 iken, bu oran son iki yılda ortalama yüzde 6 olarak gerçekleşti. Tarım dışındaki işgücünün 18 milyonu aşığı dikkate alındığında, söz konusu eğilimin devamı halinde, tarım dışındaki işsizliğin aşağıya çekilebilmesi için yaratılması gereken istihdamın boyutunun bir milyona yaklaşması kaçınılmaz olacak.

2002 yılından itibaren ekonomik büyüme ortamında yüksek istihdam artışları beklenirdi. Oysa, istihdam artışları umulanın altında kaldı. Gençlerimiz iş arıyor ama ne yazık ki ülkemiz insanına büyümenin paralelinde iş imkanı yaratamıyoruz. Önümüzdeki dönemde işgücü piyasasında, mevcut işsizlere iş imkanı sağlamanın yanı sıra, işgücüne yeni katılımı beklenen kesimlere de iş olanaklarının yaratılması gerekecek.

Bu nedenle TÜSİAD olarak "istihdam dostu" büyüme talep ediyoruz. "İstihdam dostu" bir büyüme yaratabilmek için de mutlaka işgücü piyasasının istihdam artışını sınırlayan yapısal özelliklerini önce belirlemek, ardından da bu tür engellerin aşılmasına yardımcı olacak ekonomi ve yatırım politikalarını tasarlamak gerekiyor.

Uygulanmakta olan makro politikaların istihdam olanaklarını daha ileri götürebilmesi için işgücü piyasası mikro reformlarla desteklenmelidir. İşgücü piyasasındaki katılıkların ortadan kaldırılması suretiyle ekonominin istihdam yaratma kapasitesi ve istihdam kalitesi artırılmalıdır. Bu bağlamda, vergi ve primlerin neden olduğu yüksek işgücü maliyetleri, etkin olmayan iş arama süreçleri, işgücü piyasasında vasıf uyumsuzluğu gibi etkenler başta olmak üzere, yapısal düzenlemelere hız verilmesi gereklidir.

Bu noktada, İş Kanunu ile getirilen bazı esneklik imkanlarından yeterince yararlanılmadığını da belirtmek isterim. AB ülkelerine kıyasla, esnek çalışma yöntemlerinin Türkiye’de yaygın bir uygulama alanı bulabildiğini söylemek çok güç. Dünya Bankası tarafından 2006 yılında yayınlanan “Türkiye İşgücü Piyasası Raporu”nda, sadece mevsimsel tarım işi gibi objektif nedenler için değil, ekonomik nedenler için de belirli süreli iş sözleşmelerine izin verilmesi gerektiği belirtilmişti. İstihdam artışına, kayıtdışı çalışmanın azaltılmasına ve dezavantajlı kesimlerin istihdamının sağlanmasına destek olabilecek bu tür imkanlardan neden yeterince yararlanılmadığını sorgulamak ve uygulamada yaşanan, örneğin sosyal güvenlik ile ilgili sorunları giderici tedbirler almak gereklidir.

Sayın Konuklar,

İstihdam politikasında yüksek performansın en önemli belirleyicileri arasında, ürün ve işgücü piyasalarındaki yasaların ve yargı içtihatlarının kalitesi de yer alır. Takdir edeceğimiz gibi, yasalar, gerekçeleri ve amaçları ne olursa olsun, büyümenin temelini oluşturan ekonomik yapılanma üzerinde önemli etkiler yaratır.

İş kanunlarının şirket dinamikleri ve alınan kararlar üzerindeki etkisi, sonuçta makro düzeyde, istihdam ve verimlilik üzerinde bir etki doğurur. Bu nedenle, çalışma yaşamını düzenleyen kanunlar, ancak işveren, çalışan ve yargı organları üçgeni tarafından aynı şekilde algılanıp uygulanırsa hedefine ulaşır. Bu çerçevede, İş Kanunu’nun doğru yorumlanabilmesi ve uygulanabilmesi önem kazanmıştır.

“Geçerli Nedenle İş Sözleşmesinin Feshi ve İşe İade Davaları” konusunu ele alacağımız bugünkü toplantımız, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Sn. Prof. Dr. Can Tuncay’ın konuşması ile başlayacak, daha sonra TÜSİAD İstihdam ve Sosyal Güvenlik Çalışma Grubu Üyesi Sayın Avukat Barbaros Çağa’nın moderatörlüğünde, Sayın Avukat Cengiz Özbilgin, Sayın Avukat Mehmet Uçum ve Sayın Emekli Hakim ve Avukat Hakkı Aktaş’ın katılımlarıyla tartışma oturumumuz devam edecektir.

Düzenlediğimiz çalışma toplantısının tüm katılımcılara faydalı olacağına inanıyorum. Ve sözü tebliğ sunumunu yapmak üzere Sayın Prof. Dr. Can Tuncay’a bırakıyorum.